

Förslag: Trafikplan 2023 (T23)

Beslutad av: regionfullmäktige 2022-02-16, § xxx

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1	INLEDNING	3
1.1	Från trafikförsörjningsprogram till trafikplaner	3
1.2	Trafikplaneringsprocessen	3
2	STRATEGISKA UTREDNINGAR	4
3	GENOMFÖRDA OCH REDAN BESLUTADE TRAFIKFÖRÄNDRINGAR 2021-2022 ...	5
4	TRAFIKFÖRÄNDRINGAR 2023 (T23).....	5
4.1	Tågtrafik.....	5
4.2	Regionbusstrafik (inkl. anropsstyrt och Närtrafik).....	6
4.3	Stadstrafik Östersund	6
5	KONSEKVENSBEDÖMNING	7

Trafikplan 2023 (T23)
Dnr RUN/487/2021

Handläggare
Erik Sjaunja
Område Kollektivtrafik

Region Jämtland Härjedalen
Box 654, 831 27 Östersund
www.regionjh.se

1 Inledning

1.1 Från trafikförsörjningsprogram till trafikplaner

Trafikförsörjningsprogrammet visar övergripande mål och inriktning för hur kollektivtrafiken i Jämtlands län ska utvecklas på sikt. Tidshorisonten för programmet är kring år 2030.

Trafikförsörjningsprogrammets mål är:

- Attraktiva kollektiva mobilitetslösningar som ökar den geografiska tillgängligheten
- Ökad marknadsandel
- Ett tillgängligt kollektivtrafiksystem för alla
- Minskad miljö- och klimatpåverkan samt fossilbränslefritt 2030

Trafikförsörjningsprogrammet konkretiseras bland annat genom årliga trafikplaner. Trafikplanerna innehåller förslag på förändringar av trafikutbudet. Beslut om trafikplaner fattas av regionala utvecklingsnämnden. I de fall det handlar om trafikförändringar av betydande karaktär eller då det finns behov av ökad finansiering behövs beslut även i regionfullmäktige.

Figur 1 Process för konkretisering av ambitionerna för trafiken i trafikförsörjningsprogrammet. Ambitionen är att ta fram en årlig trafikplan för utbudsförändringar.

Den årliga trafikplanen innehåller de trafikförändringar som är planerade för det aktuella trafikåret. Ytterligare trafikförändringar kan komma att genomföras som en följd av oförutsedda händelser eller särskilda beslut, liksom mindre justeringar i utbudet.

1.2 Trafikplaneringsprocessen

Trafikåret 2023, T23, börjar den 11 december 2022 och sträcker sig till 9 december 2023.

Ambitionen är att genomföra trafiksamråd med kommunerna i början av året, med ytterligare avstämning under hösten. Dialog sker även löpande med trafikoperatörerna. Vid större förändringar som innebär behov av ökad finansiering bör beslut fattas cirka 1 år innan planerad trafikstart.

Planeringsprocessen för Norrtågstrafiken är styrd av Trafikverkets process för fastställande av tågplan. För T23 sker dialog och beredning per stråk november 2021-januari 2022, trafikbeställning till operatören 15 mars 2022 och slutlig trafikbeställning till Trafikverket 15 april 2022.

2 Strategiska utredningar

Linje- och utbudsanalys

För att tydliggöra vad målen i trafikförsörjningsprogrammet innebär genomförs en utbudsanalys av kollektivtrafiken i länet. Syftet är att tydliggöra utbudsnivåer och planeringsprinciper för länets kollektivtrafik. Dokumentet kommer att utgöra en bilaga till trafikförsörjningsprogrammet.

Översyn av stomstråken och utvecklade bytesnoder

Översyn av stombusstrafiken i regiontrafiken. Fokus på stomstråken som binder samman länet och hur trafiken i dessa kan utvecklas. I arbetet kan utvecklade bytesnoder prövas. Det finns också behov av fördjupade översyner av den mer yttäckande trafiken. Ett annat utvecklingsområde är möjligheterna till ökad samverkan mellan skolskjuts och allmän kollektivtrafik.

Tågstrategi för Norrtåg

Under 2021 har ett arbete inletts med en långsiktig tågstrategi för hela Norrtågssystemet, dels som ett underlag inför kommande upphandling av trafiken, dels för att gemensamt skapa en långsiktig vision om inriktning för den framtida trafiken och en långsiktig fordonsstrategi. För Jämtlands län ingår att studera trafiken på Mittbanan men också att belysa kopplingen mot Norge i samband med elektrifieringen av Meråkerbanan, koppling Östersund-Gävle, Östersund-Bräcke-Umeå¹ samt persontrafik på Inlandsbanan². Norrtågsstrategin planeras att vara färdigställd under 2022.

Utredningar inför trafikupphandlingar

Inför kommande trafikupphandlingar av trafiken i Åre (trafikstart december 2023) och Ragunda (planerad trafikstart december 2024) genomförs översyner av trafiken.

Trafiköversyn Krokoms

För Krokoms kommun har det identifierats behov av en större översyn över busstrafiken som en följd av exploateringar, befolkningstillväxt och nya tågstationen i Nälden. Trafiköversynen genomförs under 2022. Beroende på utredningens resultat kan trafikförändringar bli aktuella även under 2023.

Projekt Delad mobilitet för landsbygden

Region Jämtland Härjedalen deltar i Vinnovaprojektet Delad mobilitet för landsbygden. Projektet kommer att demonstrera ett antal delade mobilitetslösningar där kollektivtrafiken är en del.

¹ Utredds under 2021 av konsultföretaget WSP på initiativ av kommuner längs stråket (Bräcke, Kramfors, Ragunda och Sollefteå). Region Jämtland Härjedalen ingår i arbets- och styrgrupp för utredningen. Beslut att delta i arbetet fattades i februari 2021 (RUN/709/2020).

² Att utreda förutsättningarna för persontrafik på Inlandsbanan är ett behov som pekas på i trafikförsörjningsprogrammet.

3 Genomförda och redan beslutade trafikförändringar 2021-2022

Nedan beskrivs genomförda trafikförändringar 2021, samt beslutade trafikförändringar T22 enligt beslut i Trafikplan 2022.

Trafikår	Trafikförändring	Status	Linje
T21	Införande av ny linje 7 i samband med skolförändringar i Östersund.	Genomförd	7
T21	Anpassning av linje 531 och linje 151 med ytterligare resmöjligheter till Dillegården och pendlingsmöjlighet Östersund-Åskorset.	Genomförd	531, 151
T21	Anpassning av linjedragning av linje 633 i Funäsdalen i syfte att bättre passa resbehoven.	Genomförd	633
T21	Senareläggning av kvällstrafik från Östersund för att passa med tågtider under hösten.	Genomförd	Flera
T21	Ändrad dragning linje 127 som möjliggör lokalt resande till/från området Sjölyckan-Bräcke centrum.	Genomförd	127
T21	Trafik Österåsen linje 141 (tillköp av trafik av Östersunds kommun)	Genomförd	141
T22	Anpassning kvällstrafik från Östersund till tåg	Beslutad	Flera
T22	Anropsstyrd trafik Gunnarvattnet	Beslutad	153
T22	Bussersättning Norrtåg	Beslutad	Norrtåg

4 Trafikförändringar 2023 (T23)

I detta kapitel redovisas planerade trafikförändringar för T23. Ytterligare trafikförändringar kan komma att aktualiseras under den aktuella perioden.

4.1 Tågtrafik

Tredje tur till Storlien/Trondheim med Norrtåg

För Norrtågstrafiken i Mittstråket är planeringsinriktningen att skapa ett trafikupplägg med avgångar på fasta minuttal för att förenkla för resenärerna, och på sikt att skapa en förbättrad koppling till Trondheim.

För T23 är inriktningen³ är att införa en tredje tur till Storlien/Trondheim, förutsatt att trafiken kan utföras med tillräcklig robusthet men det är oklart när detta kan genomföras. Dialog med Norge pågår kring hur trafiken ska se ut efter elektrifieringen av Meråkersbanan då det möjliggörs direkttåg utan omstigning i Storlien.

³ Inriktningsbeslut i RUN i februari 2021 (RUN/774/2020).

Trafikering av ny station i Nälden

Till T23 ska Norrtåg börja trafikera nya stationen Nälden i Krokoms kommun. Utgångspunkten är att Nälden läggs in i den befintliga Norrtågstrafiken på Mittbanan vilket innebär 5 dubbelturer vardagar och färre under helger.

4.2 Regionbusstrafik (inkl. anropsstyrt och Närtrafik)

Linje 142 Östersund-Hammerdal-Strömsund

Ytterligare dubbeltur för att svara upp mot behovet av arbetspendling i stråket. Innebär förbättrade resmöjlighet till arbetsplatser i Hammerdal-Strömsund. Trafikförändringen innebär att linje 142 utökas med 2 dubbelturer. Prioritet är en tidigare tur på morgonen i riktning mot Strömsund och en tur tillbaka på eftermiddagen i pendlingslägen.

Linje 111 Östersund-Marieby-Brunflo

Utökning av trafiken på linje 111 Östersund-Brunflo med 2-3 dubbelturer för att förbättra resmöjligheterna i stråket via Marieby väster om Brunfloviiken. Lösningen ger även bättre koppling till skolor. Trafikförändringen föreslås införas från höstterminen 2022.

Anpassning av busstrafik i Nälden

Som en följd av att Norrtåg börjar trafikera Nälden under T23 blir även förändringar av busstrafiken aktuella.

Östersundslänken

I samband med Östersunds kommuns omvandling av GIII behöver framför allt regionbusstrafiken läggas om där linjerna trafikerar stråket Järnvägsstationen-Centrum-Sjukhuset-Jamtli/Hofvallen. Under byggskedet kan också anpassningar av trafiken behöva ske. Tidplanen är inte fastställd men en bedömning är att detta kan aktualiseras under T23.

4.3 Stadstrafik Östersund

Nytt linjenät och utbud från juni 2023

Etablering av nytt linjenät och trafikupplägg i samband med att stadstrafiken upphandlas för trafikstart juni 2023. Omfattning av trafik och finansieringsbeslut för den nya trafiken hanteras utanför trafikplan T23 när utfallet av upphandlingen är känt.

Trafik till Frösö Park

I samband med tillkomst av ytterligare arbetsplatser på Frösö Park finns på sikt behov av att förbättra möjligheterna till arbetspendling. Under 2022 etablerar sig Synsam på Frösö Park och under 2022-2023 kan det eventuellt bli aktuellt med förstärkning av trafiken.

Trafik till Verksmom

I samband med tillkomst av ytterligare arbetsplatser i Verksmon finns på sikt behov av att förbättra möjligheterna till arbetspendling. Under 2022 kommer Woolpower att flytta verksamheten från Lilllänge till Verksmon och under 2022-2023 kan det bli eventuellt aktuellt med förstärkning av trafiken.

5 Konsekvensbedömning

Trafikförändringarna under 2023 bedöms ge positivt bidrag till målen i trafikförsörjningsprogrammet genom förbättrade resmöjligheter och ökad tillgänglighet, framför allt för arbets- och studieresor.

Jämfört med den preliminära budgetram som nämnden tilldelats för 2023 i Regionplan och budget 2022-2024 (RS/261/2021) bedöms budgetramen behöva utökas med 5 miljoner kronor för trafikförändringar T23.

Uppskattad bruttokostnad, exkl. intäkter, för trafikförändringarna T23 redovisas nedan. För Norrtågstrafiken och stadstrafiken i Östersund behåller trafikoperatören intäkterna, medan det för ändringarna i regionbusstrafiken kan förväntas vissa intäkter.

Trafikår	Trafikförändring	Trafikkostnad brutto (ca Mkr)
T23	Norrtåg, tredje tur till Storlien/Trondheim	0,5
T23	Norrtåg, trafikering av ny station i Nälden	0
T23	Anpassad busstrafik Nälden	Trafiklösning ej utredd
T23	Linje 142 Östersund-Hammerdal-Strömsund	1,5
T23	Linje 111 Östersund-Marieby-Brunflo	1,0
T23	Östersundslänken	1,0 Mkr (grov uppskattning)
T23	Stadsbuss Frösö Park och Verksmon	Trafiklösning ej utredd
T23	Nytt stadsbusslinjenät och utbud	Hanteras i process för trafikupphandling (trafikstart juni 2023)